

The logo consists of the letters 'C', 'O', 'R', and 'A' in a bold, black, sans-serif font. Each letter is contained within a white rectangular box, and these boxes are separated by vertical dashed lines. The entire set of boxes is enclosed within a solid blue rectangular border.

C O R A

WONINGCORPORATIE REFERENTIE ARCHITECTUUR

A photograph of a modern glass skyscraper at dusk. The building's facade is composed of a grid of dark metal frames and large glass panels. The sky is a deep blue, and the building's windows reflect the ambient light. Some interior lights are visible through the glass, appearing as small white dots.

Applicatie Rationalisatie

Hans Forrer/Henk van der Koijk

+ Voorstellen

Hans Forrer

- Achtergrond
  - HTO Technische Informatica
- PMtD Consultancy, Rotterdam
  - Opgericht in 2004
  - Focus Organisatie, Processen & ICT
  - Utility, Industrie, Publieke sector
  - 25 consultants en project managers
  - Van Nelle Ontwerpfabriek, Rotterdam
- Huidige rollen
  - Consultant Informatiemanagement/ICT/SOA
  - Business-, Informatie- en ICT Architect
- Daarnaast.....

Email hans.forrer@pmt.nl
Mobile +31(0)6 27 379 294

PMtD Van Nelle Ontwerpfabriek | Koffie 1.20 |
Van Nelleweg 1, 3044 BC Rotterdam |
Postbus 13120, 3004 HC Rotterdam
telefoon +31(0)10 751 65 35 | fax +31(0)10 751 65 39 |
info@pmt.nl | www.pmt.nl

Agenda workshop

- Introductie “ Applicatie Rationalisatie”
  - Ontstaan;
  - Wat is het en waarom zou je het willen;
  - Oplossingsrichtingen.
- Inleiding “ Applicatie Portfolio Management”
- Samen (workshop) de applicatie rationalisatie “aanpak” bedenken

Overigens

Gelieve ....

- Elkaar te tu-toyeren
- Mobieltjes op stil zetten
- Niet te roken

+ Voorstellen

Henk van der Koijk

- Achtergrond
  - HTS Elektrotechniek
  - Post HTO Systeemontwerp
- PMtD Consultancy, Rotterdam
  - Opgericht in 2004
  - Focus Organisatie, Processen & ICT
  - Utility, Industrie, Publieke sector
  - 25 consultants en project managers
  - Van Nelle Ontwerpfabriek, Rotterdam
- Huidige rollen
  - Consultant Informatiemanagement/ICT/SOA
  - Business-, Informatie- en ICT Architect
  - Projectmanager
- Daarnaast.....

Email henk.van.der.koijk@pmtD.nl
Mobile +31(0)6 52 650 389

PMtD Van Nelle Ontwerpfabriek | Koffie 1.20 |
Van Nelleweg 1, 3044 BC Rotterdam |
Postbus 13120, 3004 HC Rotterdam
telefoon +31(0)10 751 65 35 | fax +31(0)10 751 65 39 |
info@pmtD.nl | www.pmtD.nl

Wat is Applicatie Rationalisatie?

- Rationaliseren = 'Doelmatig, efficiënt maken' [Van Dale]
- Op meerdere gebieden rationalisatie toepassen: **infrastructuur, applicatie, informatie en business**
- Applicatie Rationalisatie = 'Doelmatig inzetten van applicaties, informatievoorziening (applicatie deel) efficiënt maken voor ondersteuning van de bedrijfsvoering'
  - Bij applicatie rationalisatie richt men zich op het organiseren van het applicatielandschap, waar gekeken wordt naar functionaliteiten die de applicaties aanbieden. Applicaties die dezelfde functionaliteit aanbieden moeten worden aangepakt, zodat **dubbele functionaliteit** vermeden wordt. Hetzelfde geldt voor **dubbele interfaces** tussen de applicaties.
- Applicatie Rationalisatie is een aandachtsgebied/thema binnen context van **Beheer Portfolio Management**
- Beheer Portfolio Management vs. **Project Portfolio Management**

Waarom aandacht voor Appl. Rationalisatie?

Historie

Toenemend belang van informatievoorziening (IV)

Business concept	Data Processing	Informatie	Network-organisaties
Innovatiegolf	1 ^e golf	2 ^e golf	3 ^e golf
Organisatievisie	Harde grenzen	Ketens	Organische netwerken
Veranderingsmethode	TQM	BPR	Business Transformation
Bedrijfsdoelen	Kostenreductie (efficiency)	Dienstverleningsniveau (effectiviteit)	Klanttevredenheid (flexibiliteit)
Resultaten	Kortere levertijd	Marktaandeel	"Sense & respond"

Waarom aandacht voor Appl. Rationalisatie?

Aanleiding, praktijksituaties

Toenemende complexiteit applicatielandschap

- Grote diversiteit in informatievoorziening
- Veel gelijksoortige systemen met gelijk en/of overlappende functionaliteit
- Groot aantal koppelingen tussen systemen met grote hoeveelheid gegevensuitwisseling
- Overkoepelende (bedrijf)standaarden (beleidskader) niet aanwezig of voldoende gebruikt

→Gevolg: **eilandautomatisering**

Besluitvorming over levenscyclus applicatieportfolio moeilijk

- 'Verouderde' applicaties blijven maar doordraaien
- Migratie van applicaties vindt **ongestructureerd** plaats
- De vraag of nieuwbouw of verbouw de juiste keuze is gaat een steeds belangrijkere rol spelen, echter de **beslissingen** omtrent verbouw of nieuwbouw worden uitgesteld omdat ze **niet goed onderbouwd** zijn
- Bestaande applicaties verdwijnen of worden geïntegreerd in nieuwe applicaties

→Gevolg: **toename van beheerkosten**

Waarom aandacht voor Appl. Rationalisatie?

Oorzaken, waardoor komt het?

Functiegericht inrichting organisatie

- Veel organisaties opgebouwd uit divisies en afdelingen met ieder hun eigen doelstellingen, ondersteuning en inrichting van IT

“Not invented here” syndroom

- Ontwikkelen “leuker” dan hergebruik
- Ontbreken IV/ICT strategie “(reuse)/make/buy”

Huidige ontwikkelingen

- Architectuur (As-Is, To-Be) relatief nieuw
- Opkomst applicatie-integratie
- Vrijheid op de desktop

Waarom aandacht voor Appl. Rationalisatie?

De praktijk: consequenties van "te veel" applicaties

Wat zijn de consequenties van een "te veel" aan applicaties?

- *"Gemiddeld hebben organisaties 30 tot 50 procent meer applicaties dan zij denken. Met alle gevolgen van dien: extra beheerkosten, slechte beveiliging, lager serviceniveau et cetera. Het probleem is de werkplekken weer onder controle te krijgen."*
  - Hoge beheerkosten
  - Lastig om "alle applicaties" goed te beveiligen
  - Lager serviceniveau
- Vaak meerdere bronsystemen voor dezelfde gegevens
- Veel integratie issues
- Weinig (of gefragmenteerde) kennis van applicaties
- Geen systeem/applicatie eigenaarschap
- Instabiel applicatielandschap

De huidige applicaties dienen, tot het moment van uitfaseren, te beschikken over een goede conditie. Dit om gedurende het continue veranderingsproces van de IV, de bedrijfsvoering adequaat te blijven ondersteunen.

Waarom aandacht voor Appl. Rationalisatie?

Resultaat, doelstelling

Applicatie Rationalisatie helpt organisaties:

- Doelmatige, efficiënte en effectieve **bijdrage** aan de **bedrijfsvoering**
- Meer **inzicht** in **en overzicht** te krijgen van alle applicaties en onderliggende infrastructuur en hun kwaliteit en levensfase
- **Bewuster (investerings)keuzes** te maken over haar applicatielandschap
- (Meer) **sturing** te geven aan onderhoud en vervanging van applicaties
- De **complexiteit** van applicatielandschap te **verminderen**
- **Beheerkosten** te **verlagen**

Verder biedt Applicatie Rationalisatie organisaties:

- de mogelijkheid de beheerorganisatie verdergaand te **professionaliseren**
  - De organisatie zal in staat zijn om projecten meer op tactisch niveau te besturen en te ondersteunen. Men zal minder genoodzaakt zijn deze aansturing vanuit de dagelijkse praktijk en operationele sfeer uit te voeren
- Bewuster een keuze te maken: zelf doen of uitbesteden (**sourcing**) van beheer
  - Als laatste levert een goed ingericht APM de mogelijkheid keuzes te maken voor het zelf in beheer nemen van applicaties en infrastructuur of dit uit te besteden aan derden

Oplossingsrichting

Wat kunnen we doen?

- Inventarisatie van alle applicaties en op basis van verschillende kenmerken applicaties beschrijven, criteria bedenken en rationaliseren
- Visie ontwikkelen op het toekomstig applicatielandschap
- Strategische visie ontwikkelen op reuse/make/buy beslissingen
- Werken onder architectuur: inhoudelijk, proces en organisatorische inbedding.
- Professionalisering van beheerorganisatie: change management, release management etc.
- Systeem/applicatie eigenaarschap.

C O R A

WONINGCORPORATIE REFERENTIE ARCHITECTUUR

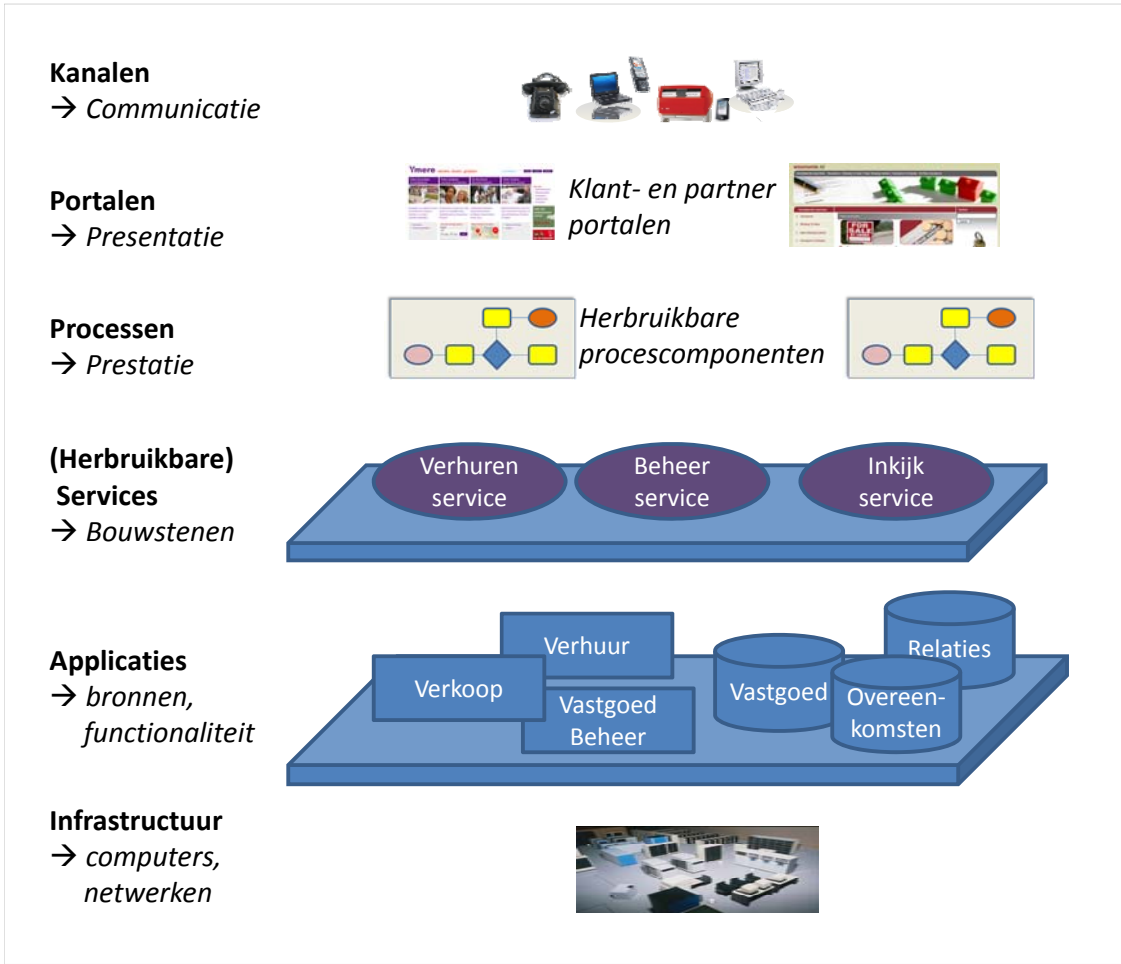

➤ Voorwaarde: Beheer Portfolio Management (= applicatie PM & Infra PM)

Oplossingsrichting SOA "gedachtengoed"

➤ Maar bijvoorbeeld ook: adopteren van het SOA gedachtengoed

Oplossingsrichting

Aanpak, eerst invulling van Applicatie Portfolio Management

Inzicht in huidig applicatielandschap en functionele en technische kwaliteit van applicaties

Algemene kenmerken

- o Context gebruik van applicatie
- o Categorisering applicatie
- o Levenscyclus van applicatie
- o Eigenaarschap, Beheer, Leverancier
- o Gegevens en uitwisseling
- o Feiten en cijfers operationeel
- o Opbouw en structuur applicatie
- o Bedrijfsbelang

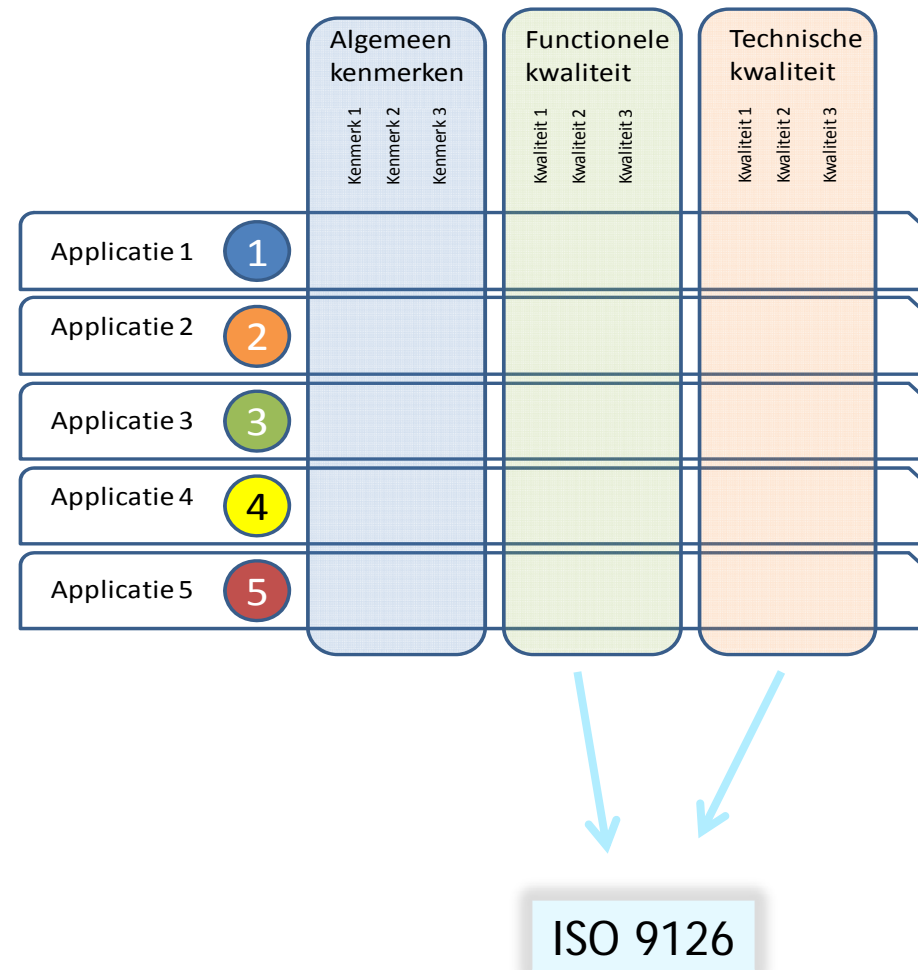
Functionele kwaliteit

- o Functionaliteit, Koppelbaarheid, Betrouwbaarheid, Bruikbaarheid en Efficiency

- o Aanwezige documentatie

Technische kwaliteit

- o Inpasbaarheid, Technische standaardisatie, Schaalbaarheid, Herbruikbaarheid, Stabiliteit
- o Aanwezige documentatie

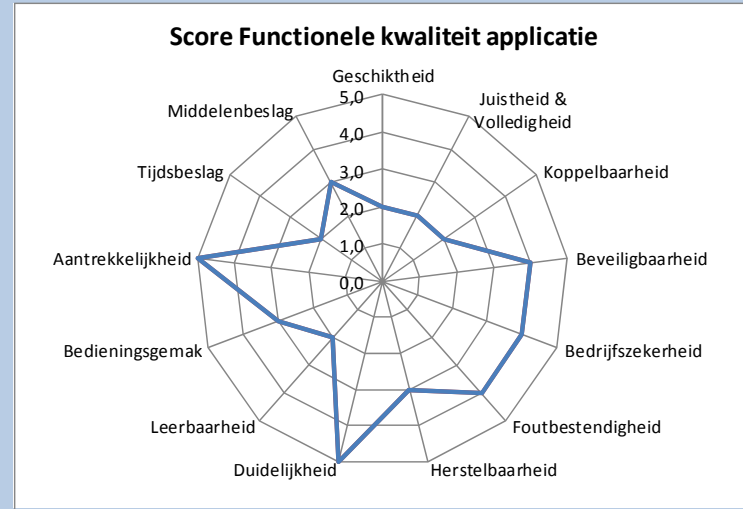
Oplossingsrichting

Voorbeeld uitwerking van functionele en technische kwaliteit

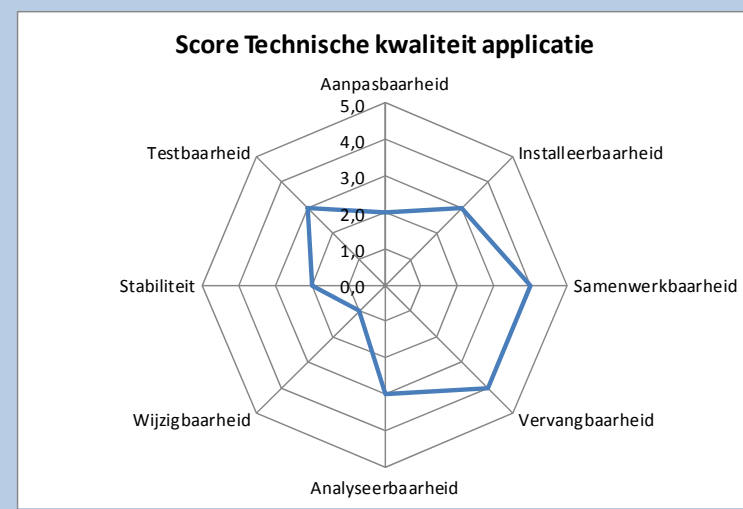

WONINGCORPORATIE REFERENTIE ARCHITECTUUR

Functionele kwaliteit	Functionaliteit	2,5
	Betrouwbaarheid	3,7
	Bruikbaarheid	3,8
	Efficientie	2,5
Functionaliteit	Geschiktheid	2,0
	Juistheid & Volledigheid	2,0
	Koppelbaarheid	2,0
Betrouwbaarheid	Beveiligbaarheid	4,0
	Bedrijfszekerheid	4,0
	Foutbestendigheid	4,0
Bruikbaarheid	Herstelbaarheid	3,0
	Duidelijkheid	5,0
	Leerbaarheid	2,0
	Bedieningsgemak	3,0
Efficientie	Aantrekkelijkheid	5,0
	Tijdsbeslag	2,0
	Middelenbeslag	3,0

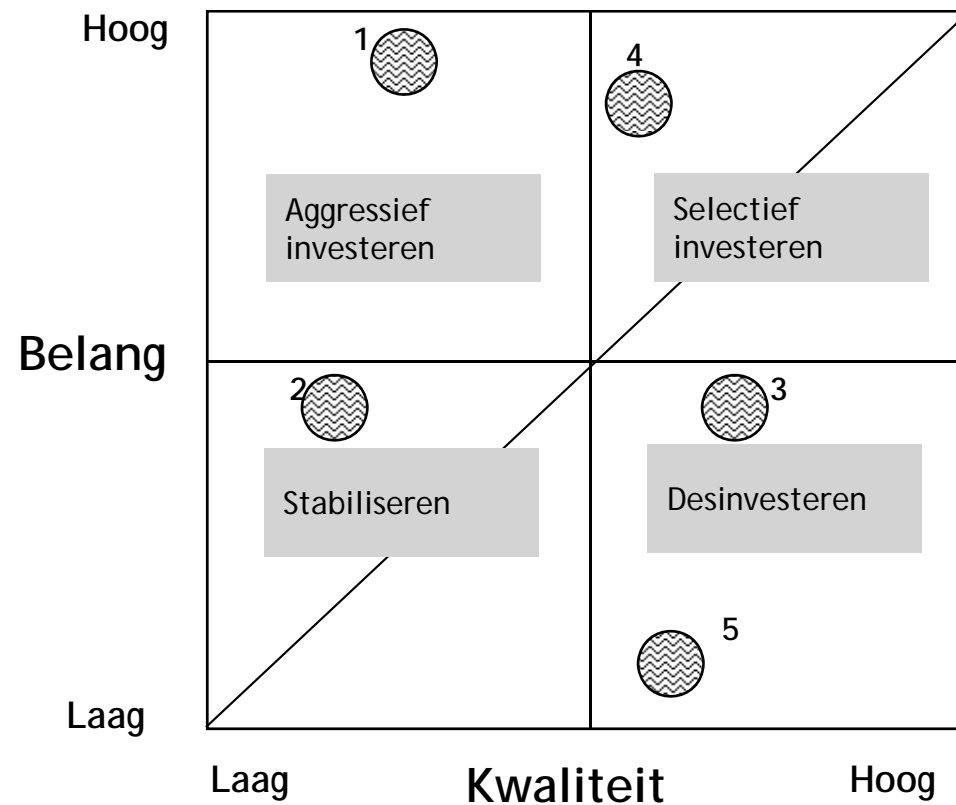

Technische kwaliteit	Portabiliteit	3,3
	Onderhoudbaarheid	2,3
Portabiliteit	Aanpasbaarheid	2,0
	Installeerbaarheid	3,0
	Samenwerkbaarheid	4,0
	Vervangbaarheid	4,0
Onderhoudbaarheid	Analyseerbaarheid	3,0
	Wijzigbaarheid	1,0
	Stabiliteit	2,0
	Testbaarheid	3,0

Oplossingsrichting

Kwaliteit versus Belang

- Bewuster (investerings)keuzes te maken over haar applicatielandschap
- (Meer) sturing te geven aan onderhoud en vervanging van applicaties

Oplossingsrichting

Aandachtspunten, let op bij uitvoering

- De juiste mensen betrekken, zeker de business (geen ICT “feestje”):
eigenaarschap bij de business !
  - Focus ook op bedrijfsvoering en kwaliteit informatie
  - Beleidskader (business, informatie/functies, Applicaties, Infra)
- Eenmalig (grove) applicatie rationalisatie slag
- Inrichting APM
  - APM is “on going” proces (governance)
  - APM input voor PPM
  - Project deliverable “APM change”
- “Onder Architectuur uitgewerkte Rationalisatie”
  - Iteratieve aanpak
  - Service georiënteerde architectuur

Aanpak

Kwaliteit versus Belang

- Mindmap “Aanpak applicatie rationalisatie”
- Gezamenlijk opstellen
- Tijdbesteding: tot einde workshop
- Wordt na alle seminars, gestructureerd en aangevuld (waar nodig), opgestuurd (per e-mail) naar deelnemers.

C O R A

WONINGCORPORATIE REFERENTIE ARCHITECTUUR

Applicatie Rationalisatie

Dank u wel voor uw aandacht en inbreng.

Backup sheets

- SOA
- Iteratieve aanpak Rationalisatie
- Methode Bedell

Oplossingsrichting

SOA "gedachtengoed"

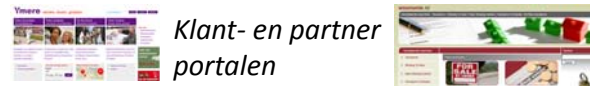

➤ Maar bijvoorbeeld ook: adopteren van het SOA gedachtengoed

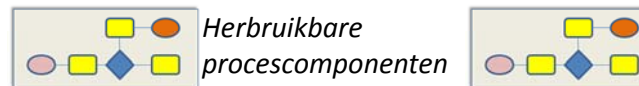
Kanalen
→ *Communicatie*

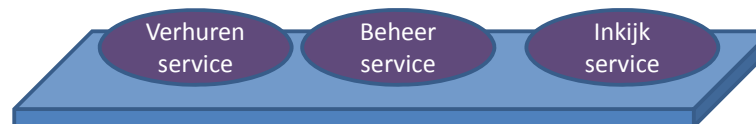
Portalen
→ *Presentatie*

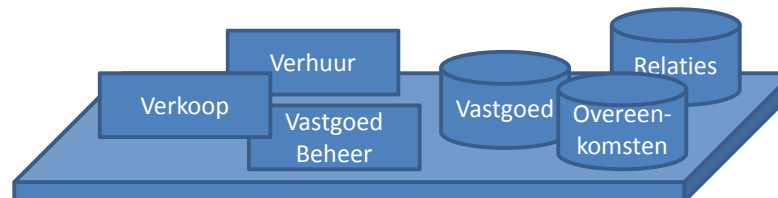
Processen
→ *Prestatie*

(Herbruikbare) Services
→ *Bouwstenen*

Applicaties
→ *bronnen, functionaliteit*

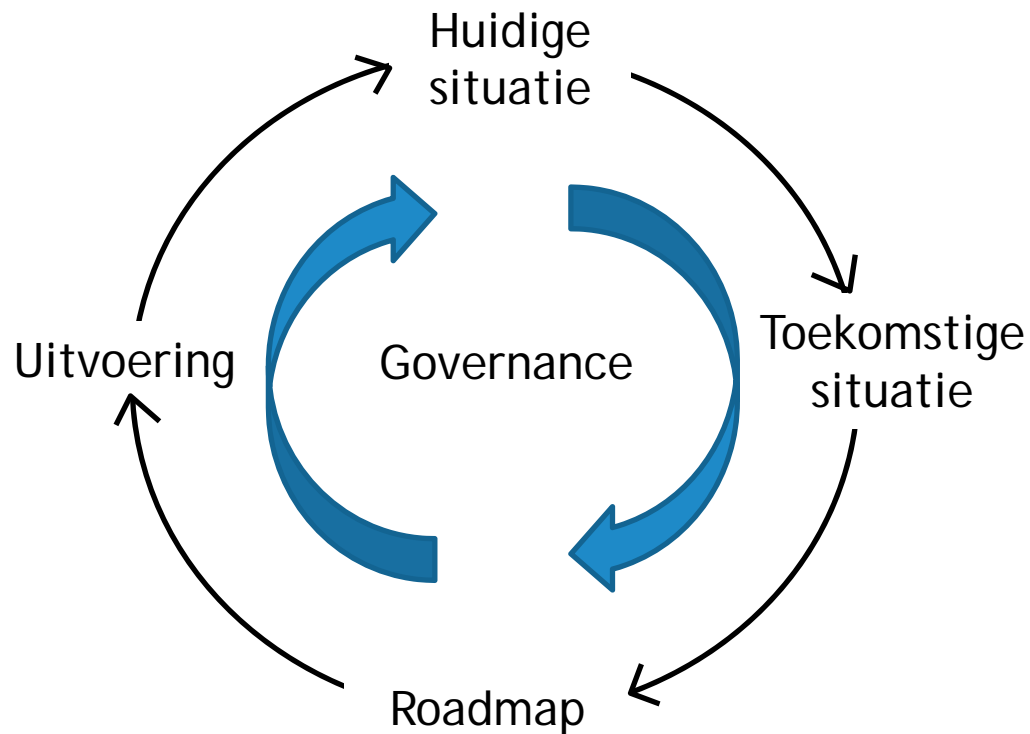
Infrastructuur
→ *computers, netwerken*

Iteratieve aanpak

Applicatie Portfolio Management

*Migratie
Transitie*

o.a. Beleidskader
• *Business*
• *Informatie (functie)*
• *Informatie systemen*
• *Infrastructuur*

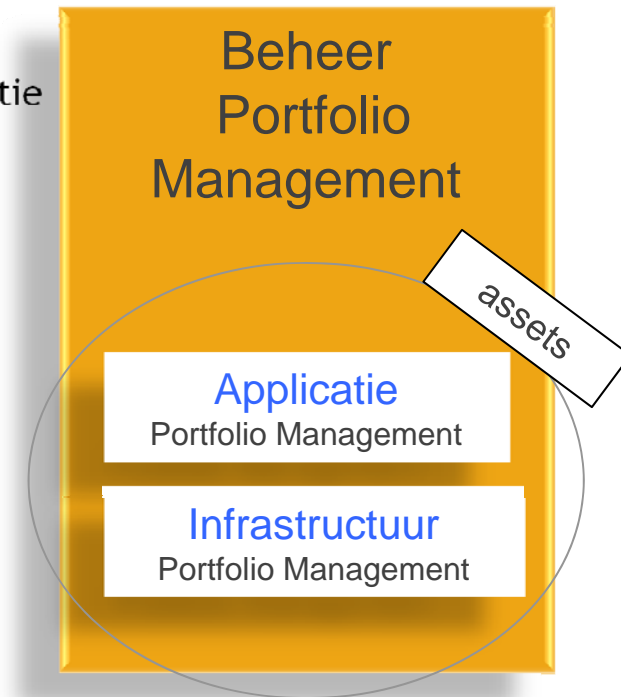
*o.a. rationalisatie-voorstellen,
transitiescenario's*

Wat is Beheer Portfolio Management?

- Volgens Forrester wordt gemiddeld twee derden van het budget van een IT organisatie besteed aan het beheer van IT applicaties.
- Beheer portfolio management stelt IT organisaties in staat om dit optimaal te doen:
  - Governance organisatie en processen
  - Applicatie portfolio management en applicatie rationalisatie
  - Infrastructuur portfolio management
  - Administratie en financiën
  - Resource (capacity) management
  - Beheer activiteiten kalender
  - Delivery management

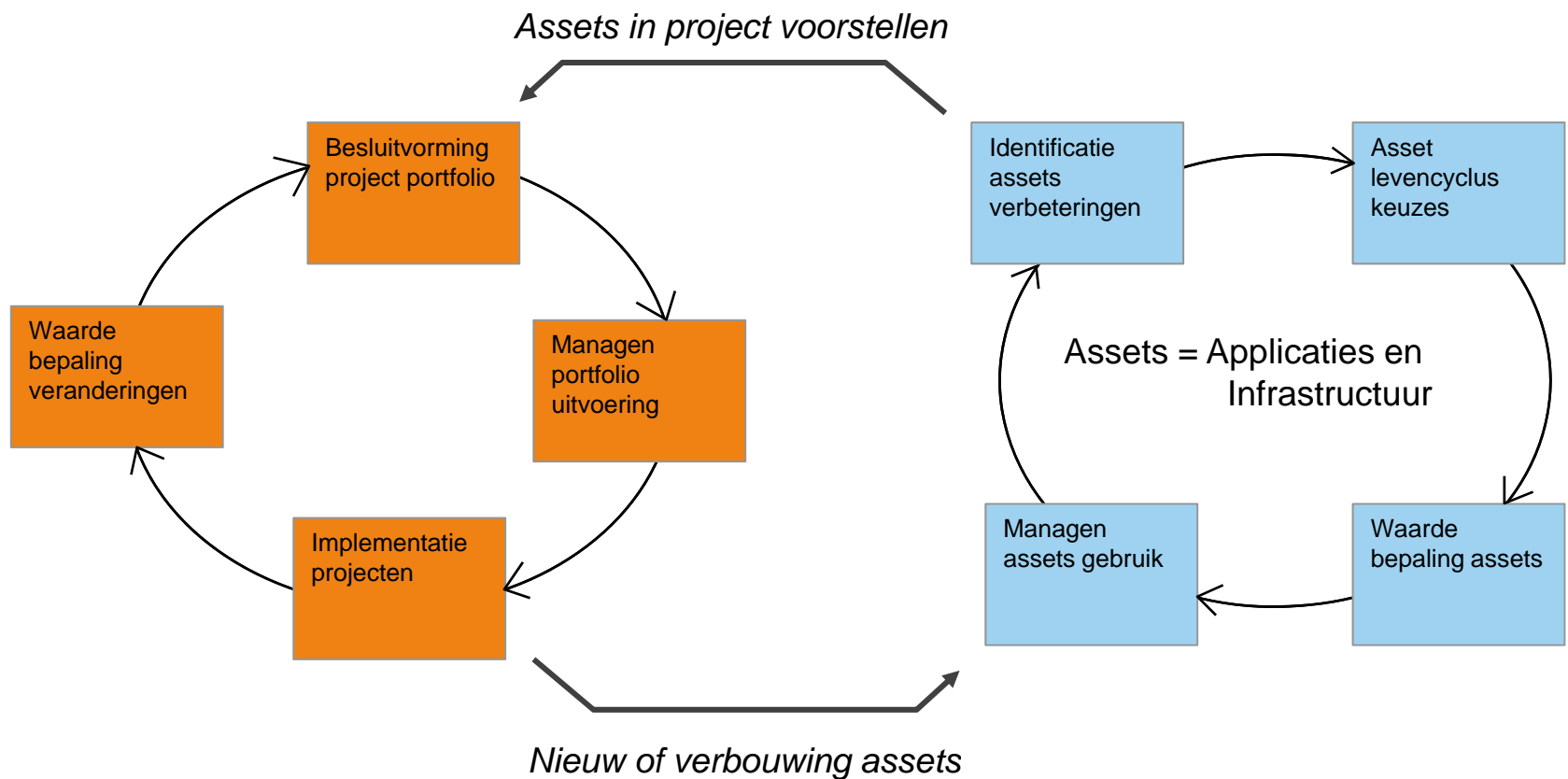

Relatie Beheer portfolio en Project portfolio

Project Portfolio Management

Beheer Portfolio Management

Wat houdt beheer portfolio management in?

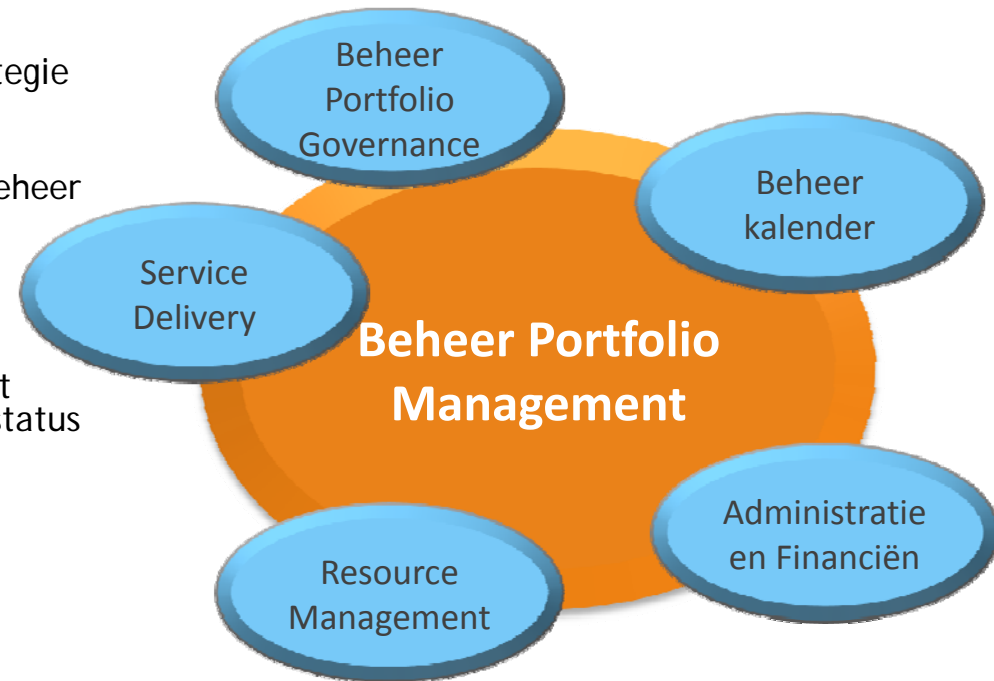

Het managen van de beheer portfolio houdt in dat:

- De portfolio governance organisatie bepaalt welke infrastructuur en applicaties wel en niet worden geïmplementeerd of geupgrade en bepaalt de strategie
- Activiteiten rondom releases en beheer worden gestructureerd gemanaged door middel van een beheer kalender
- Het overall portfolio budget wordt gemanaged
- De administratie van alle beheersactiviteiten wordt centraal gedaan om het mogelijk te maken om te status van de hele portfolio te monitoren via dashboards
- Beheer resources worden tot het maximum benut

Voorwaarde:

- Rollen en verantwoordelijkheden worden gedefinieerd om beheer portfolio management te ondersteunen

Maturity Model van Beheer Portfolio Management

WONINGCORPORATIE REFERENTIE ARCHITECTUUR

Methode Bedell

Methode Bedell geeft antwoord op de volgende vragen :

- Hoe is de kwaliteit van een applicatie, kijkend naar de huidige doelen en eisen?
- Wat is het belang van het systeem voor de organisatie?
- Welke prioriteiten moet ik stellen bij het investeren in bestaande applicaties, kijkend naar de huidige toestand?
- Idem, nieuwe doelen?
- Hoe moeten we ons onderhoudsbudget verdelen over de applicaties?
- We gaan investeren in bedrijfsactiviteit X. In welke mate moeten we dan investeren in deze applicatie?

Dus niet :

welke investeringsprioriteiten moet ik stellen kijkend naar nieuwe voorstellen en toekomstige doelen?

Methode Bedell

